

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОКОРЕКЦІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 053 Психологія
Освітня програма «Психологія»
Рік навчання __ II __, семестр __ IV __
Форма навчання __ денна __ (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС __ 6 __
Мова викладання __ українська __

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Оксана ОЛІЙНИК

oliinyk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3097>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Психокорекція» є важливою обов'язковою навчальною дисципліною ОП «Психологія», спрямованою на формування компетентності у наданні психологічної допомоги особистості. Вона знайомить майбутніх психологів із системою заходів, спрямованих на виправлення недоліків особистості або поведінки людини за допомогою спеціальних засобів психологічного впливу. Вивчення дисципліни сприяє оволодінню знаннями про принципи, цілі та завдання, моделі та техніки психологічної корекції, а також опануванню умінням застосовувати техніки психокорекції, скласти психокорекційні програми та застосовувати їх.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

- у застосуванні набутих знань із психологічної корекції у практичних ситуаціях (ЗК1),
- розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК2),
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями із психологічної корекції (ЗК4),
- здатність бути критичним і самокритичним під час проведення психокорекційної роботи (ЗК5),
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо підбору видів, методів і форм психокорекційної роботи (ЗК6),
- здатність генерувати нові ідеї та експериментально їх перевіряти щодо причин виникнення та шляхів усунення психологічних порушень різних сфер особистості (ЗК7),
- навички міжособистісної взаємодії у процесі виконання проблемно-пошукових і професійно-орієнтованих завдань відповідно до запитів клієнта (ЗК8),
- здатність працювати в команді, розв'язуючи навчальні проблемно-пошукові та професійно-орієнтовані завдання (ЗК9),
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК11),

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

– здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психологічної корекції (СК1),

– здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (СК2),

– здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків особистості (СК3),

– здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (СК4),

– здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу щодо виникнення та розвитку психологічних порушень різних сфер особистості (СК9),

– здатність дотримуватися норм професійної етики у взаємодії з клієнтом під час психокорекційної роботи (СК10),

– здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК11).

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

– аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні порушення та пропонувати шляхи їх корекції (ПРН1),

– розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (ПРН2),

– здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН3),

– формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію (ПРН10),

– складати та реалізовувати план консультативного та психокорекційного процесів з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (ПРН11),

– ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення професійно-орієнтованих завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН14),

– відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН15),

– знати та розуміти етичні принципи професійної діяльності психолога під час проведення психокорекційної роботи (ПРН16),

– вживати ефективних заходів щодо збереження та підтримання психічного та психосматичного здоров'я – власного й оточення (ПРН18).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек/практ/ сам)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 семестр				
Змістовий модуль 1. Загальні засади психологічної корекції				
Тема Психокорекція як сфера діяльності психолога	1.1,2/4	Визначати поняття «психологічна корекція». Знати види психологічної допомоги. Розуміти мету і завдання психологічної корекції. Знати основні компоненти	Практичні заняття до теми 1.1. Аналіз навчально-наукової літератури з проблем психокорекції як виду професійної діяльності психолога. Розробка професійного профіля психолога-коректора.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів

		професійної готовності до корекційного впливу. Знати принципи та види психологічної корекції.	Завдання самостійної роботи до теми 1.1. Аналіз теоретичних передумов розвитку психокорекції. Розвиток вітчизняної та зарубіжної психокорекції, порівняльний аналіз	Перевірка виконання завдань на ЕНК 5 балів
Тема 1.2. Побудова психокорекційних програм	2/4	Вміти оцінювати ефективність психокорекційних заходів. Аналізувати фактори і умови ефективності корекційної роботи. Характеризувати моделі корекції. Знати особливості етапів психокорекційної роботи та структуру психокорекційної програми. Вміти самостійно складати психокорекційні програми.	Практичні заняття до теми 1.2. Аналіз навчально-наукової літератури з проблем розробки психокорекційних програм. Розробка моделі програми психокорекції за самостійно обраним запитом.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах 8 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.2. Аналіз структури та особливостей основних етапів психокорекційної програми. Визначення провідних чинників ефективності психокорекції.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 1.3. Індивідуальна психокорекція	2/4	Розуміти завдання індивідуальної психологічної корекції. Характеризувати види і стадії індивідуальної психологічної корекції. Знати методи індивідуальної психокорекції.	Практичні заняття до теми 1.3. Аналіз методів індивідуальної корекції для різних сфер особистості: когнітивної, емоційної, поведінкової. Розробка корекційних занять для індивідуальної роботи з конкретним запитом.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах 8 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.3. Написання есе «Важливість етапу укладання контракту між клієнтом і психологом». Характеристика показань та протипоказань для застосування індивідуальної психокорекції	Перевірка виконання завдання на ЕНК 7 балів

Тема 1.4. Групова психокорекція. Психокорекційні групи	4/8	Знати переваги та особливості групової форми психологічної корекції. Розуміти цілі і завдання групової психокорекції. Виділяти особливості роботи психокорекційної групи. Характеризувати види корекційних груп.	Практичні заняття до теми 1.4.1. Аналіз особливостей групової психокорекції. Характеристика методів групової корекції.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 8 балів
			Практичні заняття до теми 1.4.2. Розробка корекційних занять в різних видах корекційних груп.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах 8 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.4. Аналіз власних факторів ефективності групової психокорекції. Показання та протипоказання для проведення групової психокорекції.	Перевірка виконання завдання на ЕНК 14 балів
Проміжна атестація тест до модуля 1)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Змістовий модуль II. Методи психологічної корекції				
Тема 2.1 Характеристика методів психологічної корекції. Сугестивні та ігрові методи психокорекції	2/4	Характеризувати методи психокорекції. Знати види сугестії, виділяти фактори сугестивності. Усвідомлювати показання для застосування сугестії. Знати методи і техніки сугестії, уміти їх використовувати в психокорекційній роботі. Характеризувати види та форми ігрової психокорекції.	Практичні заняття до теми 2.1. Створення презентацій відповідно до теми заняття. Підготовка і проведення системи корекційних вправ і технік відповідно до цільового використання сугестивних та ігрових методів	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 10 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.1. Аналіз показань для застосування сугестивних та ігрових методів. Основні вимоги до роботи психолога в методі ігрової корекції.	Перевірка виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 2.2.	2/4	Знати методи арт-терапії, розуміти їх	Практичні заняття до теми 2.2.	Перевірка виконання завдань,

Методи арт-терапії у психокорекції		особливості. Характеризувати показання до застосування методів арт-терапії в залежності від запиту клієнта. Вміти застосувати техніки арт-терапії у психокорекції.	Створення презентацій, підготовка доповідей відповідно до теми заняття. Професійно-орієнтоване завдання. Підготовка проведення системи корекційних вправ і технік відповідно до цільового використання методів арт-терапії	спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 15 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.2. Аналіз показань для застосування методів арт-терапії у психокорекції. Специфіка використання методів арт-терапії у корекційній роботі з особами різного віку	Перевірка виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 2.3. Психогімнастика і психодрама як методи психологічної корекції	2/4	Знати особливості психогімнастики як методу психокорекції. Розуміти специфіку психодрами як методу психокорекції. Використовувати техніки психогімнастики в корекційній роботі. Застосовувати основні техніки психодрами в психологічній корекції.	Практичні заняття до теми 2.3. Створення презентацій, підготовка доповідей відповідно до теми заняття. Професійно-орієнтоване завдання. Підготовка проведення системи корекційних вправ і технік відповідно до цільового використання методів психогімнастики і психодрами.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у парах, підгрупах 15 балів
				Завдання самостійної роботи до теми 2.3. Аналіз показань для застосування методів психогімнастики і психодрами в психокорекції. Особливості використання психогімнастики і психодрами в корекційній роботі з дорослими
Проміжна атестація (тест до модуля 2)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Змістовий модуль III. Практика психокорекційної роботи				

<p>Тема 3.1.4/8 Організація і проведення корекції пізнавальної сфери. Корекція пізнавальних психічних процесів</p>		<p>Знати особливості організації і проведення психологічної корекції пізнавальної сфери дітей, підлітків та юнаків. Розуміти завдання корекційної діяльності пізнавальної сфери. Знати основні властивості та порушення уваги як показання для психокорекції. Здійснювати психологічну корекцію уваги. Знати основні властивості та порушення пам'яті як показання для психокорекції. Розуміти специфіку психокорекції пам'яті дітей та підлітків. Знати основні властивості та порушення мислення як показання для психокорекції. Реалізовувати психокорекцію мислення. Знати основні властивості та порушення уяви як показання для психокорекції. Розуміти специфіку психокорекції уяви дітей та підлітків</p>	<p>Практичні заняття до теми 3.1.1. Аналіз навчально-наукової літератури з проблем корекції пізнавальної сфери особистості. Створення кросворду. Аналіз завдань корекції пізнавальної сфери на різних вікових етапах. Основні принципи корекції пізнавальної сфери Практичні заняття до теми 3.1.2. Підбір та апробація комплексу методик, вправ, технік корекції пізнавальної сфери особистості: пам'яті, уваги, мислення і уяви. Завдання самостійної роботи до теми 3.1. Психологічні причини порушень пізнавальної сфери людей зрілого і похилого віку. Ефективність психокорекції порушень пізнавальної сфери у людей зрілого і похилого віку.</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної та групової роботи 5 балів Перевірка виконання завдання на ЕНК 10 балів</p>
<p>Тема 3.2.2/4 Корекція емоційної сфери особистості</p>		<p>Знати особливості та різновиди емоційних порушень. Аналізувати прийоми і техніки психокорекції емоційної сфери. Здійснювати психокорекцію тривожності. Характеризувати страх як емоційний розлад. Використовувати</p>	<p>Практичні заняття до теми 3.2. Психодіагностика емоційних станів. Професійно-орієнтоване завдання. Підбірка вправ для психокорекції емоційних станів. Розробка тренінгу психокорекції емоційної сфери Завдання самостійної</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів Перевірка</p>

		методи і вправи корекції страхів. Використовувати методи і техніки корекційної роботи з агресивними проявами.	роботи до теми 3.2. Визначення чинників невротизації особистості. Виявлення факторів динаміки розвитку емоційної регуляції поведінки людини	виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 3.3 Поведінкова корекція: особливості та класифікація методів. Методи поведінкової корекції	3.3/4/8	Розуміти основні завдання і форми реалізації поведінкового підходу в психокорекційній роботі. Знати методи систематичної десенсибілізації і синсебілізації. Характеризувати імерсійні методи корекції та знати особливості їх застосування. Вміти застосовувати техніки поведінкової корекції.	Практичні заняття до теми 3.3.1. Аналіз і вирішення проблемної ситуації. Розробка програми психокорекції поведінки із застосуванням імерсійних методів та методу систематичної десенсибілізації.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Практичні заняття до теми 3.3.2. Розробка програми психокорекції поведінки із застосуванням методу жетонів, методу Моріта, холдингу, імаго-методу.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 3.3. Підбір вправ, технік поведінкової корекції за цільовим призначенням. Аналіз цінності методів поведінкової корекції.	Перевірка виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 3.4 Психокорекція сімейних відносин. Практичні аспекти корекції подружніх та батьківсько-дитячих відносин	3.4/4/8	Визначати поняття «сім'ї» як об'єкт психокорекційного впливу. Вміти визначати сімейний «діагноз». Характеризувати основні типи дисфункційних стосунків в сім'ї. Знати етапи психокорекції сім'ї. Розуміти типові проблеми дитячо-батьківських відносин. Знати цілі та принципи реалізації психокорекційної роботи з подружніми та дитячо-батьківськими стосунками.	Практичні заняття до теми 3.4.1. Професійно-орієнтоване завдання. Психодіагностика розподілу сімейних ролей. Аналіз і вирішення проблемної ситуації. Розробка програми психокорекційної роботи з сім'єю.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Практичні заняття до теми 3.4.2. Психодіагностика подружніх і батьківсько-дитячих стосунків. Розробка програми психокорекції подружніх та батьківсько-дитячих відносин.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах та підгрупах 5 балів

		Використовувати методики і техніки корекції дитячо-батьківських відносин.	Завдання самостійної роботи до теми 3.7. Підбір комплексу методів і методик корекційної роботи з подружніми та батьківсько-дитячими відносинами. Аналіз психокорекційної роботи з батьком і матір'ю.	Перевірка виконання завдання на ЕНК 10 балів
Проміжна атестація тест до модуля 3)		Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен		Розуміння особливостей взаємозв'язку особистості і суспільства, соціально-психологічних проблем соціалізації особистості як умов ефективності практичної діяльності	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	<p>Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів. Перекладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.</p>
Політика щодо академічної доброчесності:	<p>Виконуючи завдання на цьому курсі, студенти повинні дотримуватися норм, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654).</p> <p>Списування, використання мобільних пристроїв та додаткової літератури під час написання модульних контрольних робіт та екзамену категорично заборонено.</p> <p>Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.</p>
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. Воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією

	та її прикладним аспектом, сформувавши систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).
--	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. Посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
2. [Дуткевич Т.В.](#) Дитяча розвивально-корекційна психологія. Модульний навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 304 с.
3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних. К.: Ніка-Центр, 2009. 580 с.
4. Мельничук І.Я., Близнюкова О.М. Психокорекція [Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять студентів з навчальної дисципліни «Основи психокорекції»]. Кіровоград, 2018. 140 с.
5. Осика О.В., Осика К.С. Теорія і практика психокорекційної роботи. Навч. пос. Словянськ. 2016. 111 с.
6. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.]; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

Допоміжні

1. Корольчук М.С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. К.: ІНКОС, 2002. 272 с.
2. Крюкова М. А., Лісовенко А. Ф. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання]. / кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 40 с.
3. Мухіна А. Ю. Данчак В. А. Спеціальна психокорекція (модульний варіант) : навч.-метод. посібник. Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2019. 47 с.
4. Marguerite Ternes, Philip R. Magaletta. The Practiice of Correctional Psychology. Springer Internatinal Publishing, 2018. 310p.
5. Sarah Lewis. Therapeutic Correctional Relationships: Teory, research and practice. Routledge, 2015. 191 p.

Інформаційні ресурси

1. Вебінар «Ігрові методики для розвитку мовлення». <https://www.youtube.com/watch?v=AWVOuTChTQY> (дата звернення: 18.05.24)
2. Вебінар «Арт-терапевтична педагогіка: розвиваємо дошкільнят творчістю» <https://www.youtube.com/watch?v=0JTmtZ3HiGo> (дата звернення: 18.05.24)
3. Вебінар «Роль казки у розвитку та вихованні дитини дошкільного віку» <https://www.youtube.com/watch?v=zHJ7uWBmzeg> (дата звернення: 18.05.24)
4. Вебінар "Ігри та вправи на розвиток сприймання в початкових класах". <https://www.youtube.com/watch?v=Bx3KuQYP43Y> (дата звернення: 18.05.24)
5. Вебінар «Розвиток імпресивного мовлення у дітей інтелектуальними порушеннями» <https://www.youtube.com/watch?v=yNikFDMqpRc> (дата звернення: 18.05.24)
6. Вебінар «Підтримка дітей з особливими освітніми потребами: практичні поради» <https://www.youtube.com/watch?v=MaC1QYAEBUE> (дата звернення: 18.05.24)